

SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE (ÚPD-)
podľa §9 zákona NR č.24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a doplnení niektorých zákonov
spracovaná k územnému plánu obce (ÚPN-O) Vyšná Voľa

Jún 2025

OBSAH

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE**I. Základné údaje o obstarávateľovi****II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii (ÚPD)****B. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOV ÚPD NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA****I. Údaje o vstupoch**

1. Pôda
2. Voda
3. Energetické zdroje

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie
2. Voda
3. Odpady
4. Hluk a vibrácie
5. Žiarenie a iné fyzikálne polia
6. Doplnujúce údaje (významné terénne úpravy a zásahy do krajiny)

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA**I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia****II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia**

1. Horninové prostredie
2. Klimatické pomery
3. Ovzdušie
4. Vodné pomery
5. Pôdne pomery
6. Flóra, fauna, biotopy, migračné koridory
7. Krajina
8. Územne chránené časti prírody
9. Obyvateľstvo
10. Kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziska
11. Paleontologické náleziska a významné geologické lokality
12. Iné zdroje znečistenia
13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

III. Zhodnotenie predpokladaných vplyvov ÚPD na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

1. Vplyvy na obyvateľstvo
2. Vplyvy na horninové prostredie
3. Vplyvy na klimatické pomery
4. Vplyvy na ovzdušie
5. Vplyvy na vodné pomery
6. Vplyvy na pôdu
7. Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy
8. Vplyvy na krajinu
9. Vplyvy na územne chránené časti prírody
10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky a archeologické náleziska
11. Vplyvy na paleontologické náleziska a významné geologické lokality
12. Iné vplyvy

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi
- IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie**
- V. Porovnanie variantov**
 1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho tovaru
 2. Porovnanie variantov
- VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov ÚPD na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia**
- VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení**
- VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie**
- IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali**
- X. Zoznam disponibilných a podkladových doplňujúcich analytických správ a štúdií**

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. **Označenie:**
Obec Vyšná Voľa
2. **Sídlo:**
Obecný úrad, Vyšná Voľa 89, PSČ 086 21 Lukavica
tel. 054/4797222, e-mail: obecvyssnavola@centrum.sk
3. **Meno, priezvisko, adresa a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD (§2a stavebného zákona), od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie:**
Ing. Ján Evin - starosta obce
Obecný úrad, Vyšná Voľa 89, PSČ 086 21 Lukavica; tel. 054/4797222, e-mail: obecvyssnavola@centrum.sk, Ing. Stanislav Imrich - odborne spôsobilá osoba na obstarávanie ÚPP a ÚPD, reg. č. 449, Šindliar 138, PSČ 082 36, tel. 0917566851, e-mail: stanimsro@gmail.com

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii (ÚPD)

1. **Názov**
Územný plán obce (ÚPN-O) Vyšná Voľa - návrh ÚPN-O
Spracovateľ: Ing. arch. Michal Legdan - autorizovaný architekt, reg. č. 1204 AA
Masarykova 16, 080 01 Prešov, tel.0948117547, e-mail:mlegdan.arch@gmail.com
2. **Územie**
 - Kraj: Prešovský
 - Okres: Bardejov
 - Obec: Vyšná Voľa
 - Katastrálne územie: Vyšná Voľa
3. **Dotknuté obce**
 - Lukavica
 - Komárov
 - Hrabovec
 - Poliakovce
 - Hankovce
 - Nižná Voľa
 - Rešov
4. **Dotknuté orgány**
 - a) Dotknuté orgány verejnej správy
 - Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Prešov, oddelenie územného plánovania, Kúpeľná 6, 080 01 Prešov
 - OÚ Prešov, odd. štátnej vodnej správy, Nám. mieru 2, 080 01 Prešov
 - OÚ Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie (ŽP), odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP kraja, Nám. mieru 2, 080 92 Prešov
 - OU Prešov, odbor opravných prostriedkov, Nám. mieru 3, 080 01 Prešov
 - Krajský pamiatkový úrad, Hlavná 115, 080 01 Prešov
 - Okresný úrad Bardejov, odbor starostlivosti o životného prostredie, úsek OPaK, ŠVS, OO, OH, Dlhý rad 16, 085 01 Bardejov
 - Okresný úrad Bardejov, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Dlhý rad 16, 085 01 Bardejov

- Okresný úrad Bardejov, odbor krízového riadenia, Dlhý rad 16, 085 01 Bardejov
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bardejove, Kuzmányho 18. 085 67 Bardejov
- Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia geológie, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Dopravný úrad, Letisko M.R. Štefánika, 823 05 Bratislava
- Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, Námestie slobody č.6, 810 05 Bratislava 15, P.O.BOX 100, sekcia stratégie dopravy
- b) Dotknutý samosprávny kraj
 - Prešovský samosprávny kraj, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
- c) Dotknutí vlastníci, resp. správcovia sietí a zariadení tech. vybavenia územia
 - Slovenský vodohospodársky podnik, Ďumbierska 14, 041 55 Košice
 - Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., GR, Komenského 50, 042 48 Košice
 - Východoslovenská distribučná, a.s., Mlynská 31, 042 91 Košice
 - Slovenský plynárenský priemysel a.s., Moldavská 12, 040 01 Košice
 - T-Com, Slovak Telecom a.s., Poštová 18, 042 10 Košice
 - Slovenská správa ciest, Kasárenské námestie 4, 040 01 Košice
 - Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s., Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava

5. Schvaľujúci orgán

Obec Vyšná Voľa - obecné zastupiteľstvo

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Územnoplánovacia dokumentácia nemá vplyv presahujúci štátne hranice

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda

V katastrálnom území (k.ú.) obce Vyšná Voľa sú zastúpené tieto druhy pozemkov v rámci súčasnej krajinej štruktúry a využitia územia

Plocha	%	ha
Orná pôda	21,27	188,00
Záhrady	1,70	15,00
Lúky a pasienky (trvalé trávne porasty)	44,34	392,00
Lesné pozemky	14,93	132,00
Vodné plochy	0,68	6,00
Zastavané plochy a nádvorja	3,28	29,00
Ostatné plochy	13,80	122,00
Celkom	100,00	884,00

Zdroj: Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky

2. Voda

2.1. Vodné toky a plochy

Cez k.ú. obce Vyšná Voľa nepreteká žiadny vodohospodársky významný vodný tok, iba drobné vodné toky:

- drobný vodný tok Černošina ID (identifikátor toku) 4-30-09-1344
- bezmenný drobný vodný tok ID 4-30-09-1380
- bezmenný drobný vodný tok ID 4-30-09-1381
- bezmenný drobný vodný tok ID 4-30-09-1382
- bezmenný drobný vodný tok ID 4-30-09-1383
- bezmenný drobný vodný tok ID 4-30-09-1384
- bezmenný drobný vodný tok ID 4-30-09-1385
- bezmenný drobný vodný tok ID 4-30-09-1386

- bezmenný drobný vodný tok ID 4-30-09-1387
- bezmenný drobný vodný tok ID 4-30-09-1388
- bezmenný drobný vodný tok ID 4-30-09-1389
- bezmenný drobný vodný tok ID 4-30-09-1390
- bezmenný drobný vodný tok ID 4-30-09-1372
- bezmenný drobný vodný tok ID 4-30-09-1373
- bezmenný drobný vodný tok ID 4-30-09-1375
- bezmenný drobný vodný tok ID 4-30-09-1376
- bezmenný drobný vodný tok ID 4-30-09-1377
- bezmenný drobný vodný tok ID 4-30-09-1378
- bezmenný drobný vodný tok ID 4-30-09-1379
- drobný vodný tok Podlazský potok ID 4-30-09-1347
- bezmenný drobný vodný tok ID 4-30-09-1351
- bezmenný drobný vodný tok ID 4-30-09-1352

Tieto drobné vodné toky (okrem vodného toku Černošina, ktorý bol v minulosti čiastočne upravený) sú neupravené vodné toky a ich koryto neprevedie prietok Q_{100} ročnej veľkej vody. Mapa povodňového ohrozenia (MPO), Mapa povodňového rizika (MPR) a Mapa inundačného územia neboli pri spracovaní ÚPN-O k dispozícii.

Vodné plochy - nádrže sa v riešenom území nenachádzajú.

Čistota miestnych drobných vodných tokov sa nesleduje. Drobný vodný tok Černošina a jeho bezmenné prítoky môžu byť znečistené, nakoľko obec je bez verejnej kanalizácie.

2.2. Zásobovanie pitnou vodou

Vyšná Voľa nemá verejný vodovod. Zariadenia občianskeho vybavenia v centre (MŠ, kultúrny dom+OcÚ, rozličný tovar) využívajú vlastný zdroj s akumuláciou vody.

2.3. Odkanalizovanie

Verejná kanalizácia v obci Vyšná Voľa nie je vybudovaná, odvedenie splaškov je do vlastných žump. Zariadenia občianskeho vybavenia (MŠ, kultúrny dom+OcÚ) sú odkanalizované do vlastnej domovej ČOV.

3. Suroviny

V k.ú. Vyšná Voľa sa chránené ložiskové územia (CHLÚ) ani dobývacie priestory (DP) - vymedzené v zmysle platného zákona č.44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) - nenachádzajú. Nie sú tu evidované ani prieskumné územia (PÚ) podľa zákona č.569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon).

4. Energetické zdroje

4.1. Zásobovanie plynom

Rozbor súčasného stavu

Obec je plynofikovaná. Katastrálnym územím obce je vedený VTL plynovod DN 200, PN 4,0 MPa a pripojovací VTL plynovod DN 80, PN 4,0 MPa pre regulačnú stanicu plynu (RS), ktorá zásobuje obec Vyšná Voľa. RS má výkon 500 m³/hod. Miestna distribučná sieť je vybudovaná v tlakovej úrovni STL - 300 kPa.

Návrh technického riešenia

V ÚPN-O je navrhované plynofikovať všetky nové obytné skupiny. Pre novonavrhovanú zástavbu sa doplnia STL plynovody v tlakovej úrovni 300 kPa, ktoré sa pripoja na existujúce potrubia. Trasovanie plynovodov je riešené v zelenom páse alebo chodníku v rámci verejného komunikačného koridoru.

Ochranné a bezpečnostné pásma

Podľa zákona o energetike č. 251/2012 Z.z. v platnom znení je potrebné dodržať tieto ochranné a bezpečnostné pásma (OP, BP):

- OP VTL plynovodu s menovitou svetlosťou 200 mm - 4 m od osi plynovodu na obidve strany,
- OP VTL plynovodu s menovitou svetlosťou 80 mm - 4 m od osi plynovodu na obidve strany,

- OP regulačnej stanice plynu RS 500 - 8 m od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia,
- OP distribučných STL plynovodov v zastavanom území obce s prevádzkovým tlakom nižším ako 0,4 MPa - 1 m od osi plynovodu na obidve strany,
- BP VTL plynovodu s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou 200 mm - 20 m od osi plynovodu na obidve strany,
- BP VTL plynovodu s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou 80 mm - 20 m od osi plynovodu na obidve strany,
- BP STL plynovodu s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaným na voľnom priestranstve a na nezastavanom území - 10 m od osi plynovodu na obidve strany,
- BP regulačnej stanice plynu RS 500 - 50 m od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia.

4.2. Zásobovanie teplom

Zásobovanie teplom v obci je v súčasnosti riešené decentralizované lokálnymi kotolňami. Palivovú základňu tvorí predovšetkým zemný plyn, v menšej miere tuhé palivo a elektrická energia.

ÚPN-O navrhuje, aby v obci bol naďalej hlavným vykurovacím médiom plyn.

Možnosť alternatívne využívať ekologicky nezávadné suroviny pre výrobu tepla z domácich zdrojov (štiepka, pelety, slama), geotermálnu energiu, slnečnú energiu a tepelné čerpadla.

4.3. Elektrická energia

Stav

VVN vedenie

Obec Vyšná Voľa je zásobovaná elektrickou energiou z elektrickej stanice ES 0001-01 Bardejov prostredníctvom 22 kV vzdušného vedenia č. 600.

Prehľad TS zásobujúcich obec

Označenie transformačnej Stanice	Celkový výkon kVA	Inštalovaný výkon kVA	Typ	Majiteľ
TS 0097-0001	400	160	mrežová	VSE
TS 0097-0002	630	160	dvaapolstĺpová	VSE

Sekundárne rozvody NN

Distribučná NN sieť je v prevažnej miere riešená ako vzdušná, NN podzemné vedenia sú použité v minimálnej miere. Hlavné rozvody sú riešené vodičmi AlFe 70x4 resp. 50x4. Podperné body sú betónové. V jednej časti obce je NN sieť posilnená závesným káblovým vedením AES-120x4 mm².

Verejné osvetlenie (VO)

Verejné osvetlenie je riešené výbojkovými svietidlami na stožiaroch NN rozvodu.

Návrh

Bilancia výkonov k roku 2045

Podľa Pravidiel pre elektrizačnú sústavu č. 2 sa kategórie bytového odberu delia na:

- stupeň A, elektrina na osvetlenie a prenosné spotrebiče,
- stupeň B1, detto A + príprava pokrmov elektrinou,
- stupeň B2, detto B1 + ohrev TUV elektrinou.

V obci je zavedený zemný plyn, ktorý sa využíva na varenie a vykurovanie, preto pri výpočte merného zaťaženia na RD uvažujeme predovšetkým elektrizáciu v stupni A podľa STN 33 2130.

Stupeň A: podiel 1 b.j. na maxime bytového súboru

$$S_b = 1,2 + 4,8/y_n = 2,3 + 4,8/y_{145} = 1,60 \text{ kVA/b.j.}$$

n - počet bytov

Stupeň B2: podiel 1 b.j. na maxime bytového súboru

$$S_b = 2,0 + 16,0/y_n = 2,0 + 8,0/y_7 = 5,02 \text{ kVA/b.j.}$$

n - počet bytov

Spotreba el. energie v obci

Spotrebiteľ

Spotreba (kVA)

Byty kategórie A 145b.j. x 1,60 kVA/b.j.

232,000

Byty kategórie B 7b.j. x 5,02 kVA/b.j.

35,140

MŠ 215 m² x 25 W/m²

5,375

ZŠ 1-4 368 m ² x 25 W/m ²	9,200
Kultúrny dom 639 m ² x 25 W/m ²	15,975
Rímskokatolícky kostol 150 m ² x 15 W/m ²	2,250
Evanjelický kostol 175 m ² x 15 W/m ²	2,625
Rozličný tovar 100 m ² x 25 W/m ²	2,500
Dom nádeje 120 m ² x 15 W/m ²	1,800
Holičstvo a kaderníctvo 12 m ² x 35 W/m ²	0,420
Atyp s.r.o. - stolárstvo 260 m ² x 35 W/m ²	9,100
Stolárstvo - Ján Mihalčin 30 m ² x 35 W/m ²	1,050
Hasičská zbrojnica 90 m ² x 25 W/m ²	2,250
Farský úrad rímskokatolícky 115 m ² x 25 W/m ²	2,875
Verejné osvetlenie	15,000
Celkom P_c	337,560

P_c - celkové maximálne zaťaženie obce

Výpočet počtu transformačných staníc

$$n_{TR} = P_{celk} / (F_t \times \cos \phi \times S_k) = 337,56 / (0,7 \times 0,98 \times 250) = 2,0 \text{ ks}$$

n_{TR} - počet transformačných staníc

F_t - koeficient využitia transformačnej stanice

$\cos \phi$ - predpokladaný účinok siete

S_k - predpokladaný výkon transformačnej stanice

P_{celk} - predpokladané celkové zaťaženie elektrizačnej sústavy

VN vedenie - návrh

Pre pokrytie elektrického výkonu v návrhovom období pre bytový fond, občianske vybavenie a verejné osvetlenie ÚPN-O navrhuje vymeniť existujúce distribučné transformátory 160 kVA za transformátory o menovitom výkone 250 kVA.

Nahradiť časť vzdušnej VN prípojky k TS 0097-0002 podzemným káblom z dôvodu uvoľnenia územia pre navrhovanú výstavbu RD v lokalite Pod lazom.

Sekundárne rozvody NN

Realizovať NN rozvody v navrhovaných lokalitách bývania podzemné káblové 1 kV káblom NAYY-4Bx150 mm².

Verejné osvetlenie (VO)

Realizovať verejné osvetlenie v navrhovaných lokalitách bývania ako samostatný káblový rozvod na samostatných osvetľovacích stožiaroch.

Ochranné pásma

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Vzdialenosť oboch rovin od krajných vodičov je pri napätí:

- od 1 kV do 35 kV vrátane
 - pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
 - pre zavesené káblové vedenie 1 m.

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti do 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou,
- uskladoňovať ľahko horľavé, alebo výbušné látky,
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku,
- vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy.

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Tato vzdialenosť je:

- 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky.

- V ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
- zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitné ťažké mechanizmy,
 - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu.

Ochranné pásmo transformačnej stanice s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu TS.

V ochrannom pásme transformačnej stanice je zakázané vykonávať činnosť, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky transformačnej stanice.

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

5.1. Doprava

a) CESTNÁ DOPRAVA

Nadriadená cestná sieť

Priamo cez obec Vyšná Voľa prechádza cesta III/3500, ktorá tvorí spojnicu ciest II/545 (Bardejov - Kapušany) a I/21 (Giraltovce - Lipníky).

Cesta III/3500 v zastavanom území obce predstavuje zbernú komunikáciu, pričom obslužná funkcia je tu výrazne zastúpená, nakoľko dopravná zástavba je prístupná priamo z tejto cesty. Tato cesta v niektorých úsekoch spĺňa kritéria STN 73 6110 na cestu III. tr. t.j. na kategóriu MZ 8,5(8,0)/50 vo funkčnej triede B3, reálna š. vozovky sa pohybuje v rozmedzí 6,5 - 7,0 m.

Výsledky Sčítania dopravy 2022 uvádzajú pre sčítací úsek 0-3046 Lukavica (odbočka Rešov) - Kochanovce (úrovňová križovatka ciest III/3500 a III/3510) tieto ročné priemerne denné intenzity.

T - ťažké motor. vozidla a prívesy 102 voz./24hod

O - osobné a dodatkové automobily 602

M - jednostopové motor. vozidla 10

S - súčet všetkých motor. voz. a prívesov 714

Prognóza dopravného zaťaženia na ceste III/3500 pre r. 2055 (10 r. po návrhovom r. 2045) pre násobenú prognózovanými koeficientmi je nasledovná:

- sč.ú.0-3046 1 134 voz./24hod

Dopravné problémy u nadriadenej cestnej siete rieši ÚPN-O nasledovne:

- Rešpektuje existujúcu trasu cesty III. triedy v riešenom území 3500 Bardejov - Giraltovce, navrhuje upraviť jej šírkové usporiadanie v zmysle platných STN 73 6110, 73 6101:

- mimo z.ú. kategórie C7,5/70

- v z.ú. kategórie MZ 8,5(8,0)/50 funkčnej triedy B3.

- Na ceste III/3500 navrhuje doplnenie chýbajúceho chodníka na celom prieťahu zastavaným územím.

Hromadná doprava

Pre hromadnú osobnú autobusovú dopravu trasovanú po ceste III/3500 sú zriadené 2 obojsmerné autobusové zastávky.

ÚPN-O počet autobusových zastávok nenavýšuje. Obe zastávky sú vybavené jedným čakacím prístreškom.

Miestne a účelové cesty

Existujúce miestne cesty (MC) majú rôznorodé šírkové usporiadanie - v závislosti od priestorových pomerov, a to so šírkou od 2,75 m do 5,5 m.

Návrh ÚPN-O rieši dopravný prístup ku všetkým objektom - existujúcich i navrhovaných; upravuje miestne cesty na požadované šírkové, resp. technické parametre v zmysle platnej STN (STN 73 6110).

Vznik nových obytných súborov (Lazy, Školské, Pod lazom) je podmienený zabezpečením vyhovujúceho dopravného napojenia na existujúcu cestnú sieť.

V osobitne stiesnených komunikačných koridoroch sú navrhované výhybne a na slepých uliciach dĺžky nad 100 m koncové obratiska podľa možnosti priestorových daností.

Parkovacie plochy, garáže

Riešenie statickej dopravy, vychádza z platnej STN 73 6110/Z. Parkovacie miesta sú vytvorené iba pred kultúrnym domom.

V ÚPN-O je uvažované dlhodobé odstavenie aut (garážovanie) v rámci pozemkov RD, optimálne v spoločnej hmote s objektom na bývanie. Pre návštevníkov pohrebiska (cintorína) a pre dom nádeje je

navrhované zriadiť 2 parkoviska pred vstupom do areálu pohrebiska. V centre obce je navrhované parkovisko, ktoré bude slúžiť pre kultúrny dom a obchod. U ďalších prevádzok občianskeho vybavenia a hospodárskych prevádzok budú parkoviska služobné a parkoviska zákazníkov riešené v rámci vlastných pozemkov. Počet parkovacích stojísk pri prevádzkach občianskeho vybavenia a hospodárskych je potrebné v projektovej dokumentácii zabezpečiť v súlade s požiadavkami STN 73 6110/Z2.

b) ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

Železničná trať riešeným územím neprechádza; najbližšia železničná zastávka aj stanica je v meste Bardejov.

c) LETECKÁ DOPRAVA

V riešenom území sa nenachádza žiadne letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie.

Do riešeného územia nezasahujú ani ochranné pásma, resp. prekážkové roviny letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení, ktoré sa nachádzajú mimo riešeného územia.

d) CYKLISTICKÁ DOPRAVA

Obec sa nenachádza na trase regionálnych cyklomagistrál navrhovaných v ÚPN PSK. V riešenom území nie sú zrealizované žiadne samostatné cyklistické chodníky ani vyznačené žiadne cyklistické trasy, ani riešenie územného plánu s nimi neuvažuje. Pre cyklistiku budú využívané existujúce poľné a lesné cesty.

e) PEŠIE KOMUNIKÁCIE

V obci sa nenachádza chodník pozdĺž cesty III/3500 ani pozdĺž väčšiny miestnych ciest. Jediný chodník sa nachádza pozdĺž miestnej cesty na severozápadnom okraji obce. ÚPN-O navrhuje vybudovať jednostranný chodník pozdĺž cesty III/3500. Navrhuje tiež každý uličný priestor s dostatočnými priestorovými danosťami doplniť jednostranným chodníkom. Pred zariadeniami občianskeho vybavenia riešenie územného plánu navrhuje zriadiť rozptylné pešie plochy.

f) HLUKOVÉ POMERY

Vo výkrese č. 3 Návrh dopravy sú premietnuté výsledné hodnoty denného hluku Y_d a nočného hluku Y_n . Vypočítané hodnoty nočného aj denného hluku (pozri kap. A.2.16 - hlukové pomery) nebudú zaťažovať obytné plochy nad prípustné hodnoty hluku.

g) OCHRANNÉ PÁSMA

Pozdĺž cesty III/3500 je potrebné mimo zastavané územie obce rešpektovať ochranné pásmo v šírke 20 m na obe strany od osi cesty.

5.2. Telekomunikácie

a) TELEFÓN

Obec Vyšná Voľa je podľa telekomunikačného členenia zaradená do oblasti RCSI Prešov. Pre zabezpečenie telekomunikačných služieb slúži digitálna telefónna ústredňa v obci Hrabovec.

Distribučné rozvody v obci sú prevedené v prevažnej miere nadzemnými (vzdušnými) káblami.

Cez katastrálne územie obce Vyšná Voľa neprechádzajú žiadne diaľkové ani oblastné káble.

Pri riešení nových miestnych komunikácií v ÚPN-O je vytvorený priestor aj pre uloženie telekomunikačných podzemných káblov. Existujúce vzdušné vedenia navrhujeme nahradiť podzemnými káblami.

b) RÁDIOKOMUNIKÁCIE

V obci je príjem TV a rádiového signálu zabezpečený prostredníctvom televíznej vysielačnej stanice Dubník a rozhlasových vysielačov VS Prešov.

Kvalita prijímaného TV signálu v obci pre 1. a 2. program je vyhovujúca.

V obci sa v súčasnosti nenachádzajú žiadne siete a zariadenia mobilných operátorov.

V priebehu návrhového obdobia bude príjem televíznych a rozhlasových programov vysielačnými verejnoprávnymi inštitúciami naďalej zabezpečený uvedenou formou.

Príjem ostatných súkromných staníc na riešenom území bude zabezpečený ich správcovskými organizáciami.

c) MIESTNY ROZHLAS (MR)

Obec má zriadený miestny rozhlas. Rozvod je realizovaný po celom území intravilánu obce na stožiaroch NN rozvodu. Ústredňa je lokalizovaná na OcÚ.

V návrhovom období uvažuje ÚPN-O riešiť MR bezdrôtovým systémom, reproduktory osadiť na stĺpoch vzdušnej el. sieti NN, resp. verejného osvetlenia a MR zaviesť vo všetkých nových lokalitách obytnej zástavby.

Ochranné pásma

Pre vzdušné telekomunikačné vedenia ochranné pásma určuje STN 33 3300 v časti 6: Križovanie a súbeh vzdušných telekomunikačných vedení s vedeniami NN, VN a VVN.

U káblových telekomunikačných vedení je ochranné pásma 1 m na každú stranu od okraja kábla v zmysle STN 73 6005 pre súbeh a križovanie podzemných inžinierskych vedení.

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie

Vyšná Voľa leží mimo globálnych zdrojov priemyselných emisií. Veľké ani stredné veľké zdroje znečistenia ovzdušia v riešenom území nie sú. Plynofikovaná je celá obec.

Vzhľadom na nízku intenzitu dopravy v samotnej obci vplyv emisií z mobilných zdrojov na celkovom imisnom zaťažení nie je príliš významný.

Zaťaženie obytneho územia emisiami z lokálnych kúrenísk je zanedbateľné, nakoľko dominantným palivom v miestnom vykurovacom systéme je zemný plyn.

Vo všetkých navrhovaných lokalitách obytnej zástavby je riešené zásobovanie plynom.

2. Voda

2.1. Vodné toky a plochy

ÚPN-O navrhuje riešiť protipovodňovú úpravu všetkých drobných miestnych tokov v zastavanom území obce na prietok Q_{100} . V prípade potreby riešiť protipovodňovú úpravu aj mimo zastavaného územia a to vodozádržnými opatreniami. U drobnom vodnom toku Černošina síce je zrealizovaná úprava koryta, nemá však dostatočnú kapacitu na odvedenie Q_{100} ročnej veľkej vody.

ÚPN-O rešpektuje prirodzené záplavové územie drobného vodného toku Černošina, rešpektuje obmedzenia využitia územia v zmysle §20 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov a navrhovanú výstavbu umiestňuje mimo záplavové územie.

Pre výkon správy vodných tokov je nutné v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, ponechať voľný nezastavaný pobrežný pozemok (manipulačný pás) vo vzdialenosti min. 5 m od brehovej čiary od drobných vodných tokov.

Na zadržanie povrchového odtoku v území je potrebné riešiť také opatrenia, aby odtok do recipientu po realizácii navrhovanej zástavby nebol zvýšený oproti pôvodnému stavu a aby nebola zhoršená kvalita vody (ust. §36 ods.13 zák. č.364/2004 Z.z. o vodách a pož. NV SR č. 269/2010).

Dažďové vody zo striech a príľahlých spevnených plôch objektov - predovšetkým rodinných domov je potrebné zadržať na vlastnom pozemku, ich akumuláciu využiť na úžitkové účely (napr. zavlažovanie, zachytávanie v nádržkách, jazierkach, prípadne voľným vsakovaním do zeme) a to na základe výstupov z hydrogeologického prieskumu a hydrotechnického výpočtu množstva dažďových vôd.

Vodné plochy sa v riešenom území neuvažujú.

2.2. Zásobovanie pitnou vodou

Návrh technického riešenia

Návrh ÚPN-O rieši zásobovanie obce pitnou vodou z verejného vodovodu. Za najschodnejšie riešenie pokladá pripojenie na verejný vodovod mesta Bardejov na ul. Poštárka. Z bodu pripojenia je navrhované viesť prírodné vodovodné potrubie do navrhovaného vodojemu Vyšná Voľa o kapacite 120 m^3 v lokalite Predné hradské s kótou dna 385,00 m n.m.

V prípade vykonania prieskumu vodných zdrojov v k. ú. Vyšná Voľa, ktorý preukáže dostatočnú kapacitu zdroja min. 2,3 l/s a kvalita vody bude vyhovovať požiadavkám pre pitné účely podľa STN 75 7111 z hľadiska fyzikálno-chemického, bude možné zásobovať obec vodou z vlastného vodného zdroja.

Výpočet potreby pitnej vody

Potreba bola vypočítaná podľa Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z.z. zo 14.11.2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh vodovodov a kanalizácií v projektovej dokumentácii.

Obec Vyšná Voľa

Priemerná denná potreba pitnej vody Q_p

Rok 2023: $400 \text{ obyv.} \times 150 \text{ l/obyv.deň} = 60,00 \text{ m}^3/\text{deň} = 0,70 \text{ l/s}$

Rok 2045: $576 \text{ obyv.} \times 150 \text{ l/obyv.deň} = 86,40 \text{ m}^3/\text{deň} = 1,00 \text{ l/s}$

Rok 2055: $656 \text{ obyv.} \times 150 \text{ l/obyv.deň} = 98,40 \text{ m}^3/\text{deň} = 1,14 \text{ l/s}$

Maximálna denná potreba pitnej vody $Q_m = Q_p \times k_d$, ($k_d = 2,0$)

Rok 2023: $60,00 \text{ m}^3/\text{deň} \times 2,0 = 120,00 \text{ m}^3/\text{deň} = 1,39 \text{ l/s}$

Rok 2045: $86,40 \text{ m}^3/\text{deň} \times 2,0 = 172,80 \text{ m}^3/\text{deň} = 2,00 \text{ l/s}$

Rok 2055: $98,40 \text{ m}^3/\text{deň} \times 2,0 = 196,80 \text{ m}^3/\text{deň} = 2,28 \text{ l/s}$

Maximálna hodinová potreba pitnej vody $Q_h = Q_m \times k_h$, ($k_h = 1,8$)

Rok 2023: $120,00 \text{ m}^3/\text{deň} \times 1,8 = 216,00 \text{ m}^3/\text{deň} = 2,50 \text{ l/s}$

Rok 2045: $172,80 \text{ m}^3/\text{deň} \times 1,8 = 311,04 \text{ m}^3/\text{deň} = 3,60 \text{ l/s}$

Rok 2055: $196,80 \text{ m}^3/\text{deň} \times 1,8 = 354,24 \text{ m}^3/\text{deň} = 4,10 \text{ l/s}$

Stály prítok vody zo zdroja je požadovaný Q_m

Rok 2023: $(120,00 \text{ m}^3/\text{deň}) / 86\,400 \text{ sekúnd/deň} = 1,39 \text{ l/s}$

Rok 2045: $(172,80 \text{ m}^3/\text{deň}) / 86\,400 \text{ s/d} = 2,00 \text{ l/s}$

Rok 2055: $(196,80 \text{ m}^3/\text{deň}) / 86\,400 \text{ s/d} = 2,28 \text{ l/s}$

Pre zásobovanie obce vodou je potrebný vodný zdroj o kapacite min. 2,3 l/s.

Výpočet potreby objemu vodojemu

Využitelný objem zásobných vodojemov je stanovený na 60 % maximálnej dennej potreby.

Rok 2023: $Q_{\max} = 120,00 \text{ m}^3 \times 0,60 = 72,00 \text{ m}^3$

Rok 2045: $Q_{\max} = 172,80 \text{ m}^3 \times 0,60 = 103,68 \text{ m}^3$

Rok 2055: $Q_{\max} = 196,80 \text{ m}^3 \times 0,60 = 118,08 \text{ m}^3$

Riešenie ÚPN-O navrhuje vodojem o kapacite 120 m^3 , tato kapacita vodojemu bude postačovať pre návrhové obdobie do roku 2045 a taktiež pre výhľadové obdobie do roku 2055.

2.3. Odkanalizovanie

Riešenie územného plánu obce navrhuje odkanalizovanie obce do vlastnej navrhovanej ČOV s komplexne uzavretou (zakrytou) technológiou s čistením odvádzaného vzduchu o kapacite min. 656 ekvivalentných obyvateľov.

Výpočet množstva splaškových vôd podľa STN 75 6101

Maximálne množstvo splaškov $Q_{hmax} = k_{hmax} \times Q_{24} = Q_p$

Rok 2023: $4,0 \times 0,70 \text{ l/s} = 2,80 \text{ l/s}$

Rok 2045: $3,0 \times 1,00 \text{ l/s} = 3,00 \text{ l/s}$

Rok 2055: $3,0 \times 1,14 \text{ l/s} = 3,42 \text{ l/s}$

Minimálne množstvo splaškov $Q_{hmin} = k_{hmin} \times Q_{24}$

Rok 2023: 0,00

Rok 2045: $0,6 \times 1,00 \text{ l/s} = 0,60 \text{ l/s}$

Rok 2055: $0,6 \times 1,14 \text{ l/s} = 0,684 \text{ l/s}$

Ochranné pásma:

K bezprostrednej ochrane vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie pred poškodením a na zabezpečenie ich prevádzkyschopnosti sa vymedzuje pásmo ochrany, ktorým sa rozumie priestor v bezprostrednej blízkosti verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie. Podľa § 19 ods.2 zákona 442/2002 Z.z. mimo zastavané územie sa pásma ochrany vymedzujú zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti:

- 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácie do priemeru 500 mm vrátane,
- 3,0 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácie nad priemer 500 mm.
- Pásmo hygienickej ochrany PHO) ČOV s komplexne uzavretou (zakrytou) technológiou s čistením odvádzaného vzduchu je v zmysle STN 78 6401 25 m.

3. Odpady

V katastri obce sa nenachádza žiadna skládka, ktorá by vyhovovala zákonu č. 223/2001 o odpadoch a ani do budúcnosti sa s jej zriadením neuvažuje.

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra je v k.ú. obce evidovaná 1 skládka odvezená, jej poloha je udaná iba orientačne. Situovanie objektov s funkciou bývania, rekreácie či občianskej vybavenosti sa tu v ÚPN-O nenavrhuje, danú plochu vzhľadom k dopravnému prístupu môže byť k dispozícii pre umiestnenie veľkorozmerných kontajnerov na nevyužitý, netriedený odpad (napr. drobný stavebný odpad).

Pri koncepcii nakladania s odpadmi je potrebné vychádzať z Programu odpadového hospodárstva obce, ktorý musí byť pravidelne spracovávaný na jednotlivé obdobia v súlade s Programom odpadového hospodárstva Prešovského kraja a Programom odpadového hospodárstva SR.

V návrhovom období je potrebné sa zamerať - v rámci preferovania materiálového zhodnocovania odpadov pred energetickým - na využitie druhotných surovín a na minimalizáciu produkcie KO vyváženého na skládku, to znamená na jeho triedenie. Pre tento účel je navrhovaný zberný dvor na ploche bývalého hospodárskeho dvora PD.

Pre zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov z územia obce je navrhované obecné kompostovisko taktiež na ploche bývalého hospodárskeho dvora PD vo väzbe na zberný dvor.

Predpokladané množstvo produkovaného KO v roku 2045 - počet obyvateľov 576.

(podľa spriemerovania metodiky autorov Petra a Nesvadbu):

(vidiecka výstavba RD s plynom - 120 kg/osoba/rok)

$$G = 120 \times 576 = 69\,120 \text{ kg}$$

Výrobný a iný odpad z nešpecifikovanej podnikateľskej činnosti sa má riešiť v súlade s technologickým postupom danej prevádzky vo vlastnej réžii podnikateľského subjektu.

4. Hluk a vibrácie

Hluk na ceste III/3500

Vypočítané hodnoty nočného aj denného hluku z premávky motorových vozidiel na ceste III/3500 Bardejov - Giraltovce nebudú zaťažovať obytné plochy nad prípustné hodnoty (60 dB(A) pre dennú dobu a 50 dB(A) pre nočnú dobu).

Hluk z ostatných zdrojov

Hluk z bodových zdrojov je možné eliminovať umiestnením do objektu s vyhovujúcim opláštením.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické)

Radón

Katastrálne územie Vyšná Voľa patrí do kategórie nízkeho radónového rizika ($<30\text{ kBq.m}^{-3}$), jeho elimináciu možno zabezpečiť základnými stavebno-technickými prostriedkami (izoláciou proti zemnej vlhkosti).

Ďalšie zdroje žiarenia nie sú známe a nové sa nenavrhujú.

Fyzikálne polia

Prítomné sú tu elektromagnetické polia vzdušných el. vedení VN 22 kV. Ochrana tu bude zabezpečená v rámci ochranných pásiem vymedzených na základe zákona o energetike č. 251/2012 Z.z. (kap. I/4).

Stožiare základných staníc mobilných telefónnych operátorov na území obce nie sú, ani sa v riešenom území s nimi neuvažuje.

6. Doplnujúce údaje: terénne úpravy, zásahy do krajiny

Veľké terénne úpravy či zásahy do krajiny sa nenavrhujú. Najväčšie úpravy terénu budú v súvislosti s protipovodňovou úpravou miestnych tokov na Q_{100} ročnú veľkú vodu.

Zásahy do krajiny budú zamerané na jej dotvorenie a preto ÚPN-O navrhuje:

- doplniť sprievodnú zeleň drobných vodných tokov v úsekoch jej degradácie,
- založiť resp. doplniť zeleň na pozemkoch obč. vybavenosti (MŠ, ZŠ, kostol r.k. a kostol ev.),
- založiť, resp. doplniť ostatnú zeleň na pohrebisku (cintorín),
- všade tam, kde to umožnia šírkové pomery (šírka zeleného pásu min. 1,5 m) vysadiť pozdĺž komunikácií sprievodnú líniovú zeleň
- riešiť výsadbu náhradnej zelene za asanované dreviny na existujúcich a navrhovaných plochách verejnej zelene, resp. ako ochrannú a izolačnú zeleň v rámci iných funkčných plôch, pri výsadbe uplatniť predovšetkým domáce dreviny.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Riešeným územím je administratívne (katastrálne) územie obce, pričom jeho ťažiskom sú plochy súčasne zastavaného územia a v min. rozsahu aj plochy príslušného extravilánu perspektívnej urbanizácie. Celé administratívne (katastrálne) územie obce má rozlohu 884,00 ha.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia

1. Horninové prostredie

Na geologickej stavbe riešeného územia sa podieľa terciér. Z terciéru sa vyskytuje paleogén zastúpený vrchným - spodným eocénom: flyšové vývoje s premenlivým podielom pieskovcov, ílovcov a slieňovcov vo vnútrokarpatskom paleogéne *c* a v magurskej jednotke *b* a stredným eocénom - paleocénom: flyšové vývoje - husté striedanie pieskovcov a ílovcov, zväčšia pestrých v magurskej jednotke.

Reliéf riešeného územia je členitého charakteru so sklonitosťou od 14° - 24°. Súčasný reliéfový procesy charakterizuje silný fluviálny erózný proces so silnou hĺbkovou eróziou, stredne silný až silný pohyb hmôt po svahoch v horskom reliéfe.

Na južnom okraji intravilánu po oboch stranách cesty III/3500 sú evidované aktívne svahové deformácie; potenciálne svahové deformácie hrozia aj na juhovýchodnom okraji obce v kontakte so zastavaným územím.

ÚPN-O na pozemkoch aktívnych svahových deformáciách novú výstavbu nenavrhuje. Na pozemkoch svahových deformáciách potenciálnych nová výstavba je podmienená vykonaním geologického prieskumu.

2. Klimatické pomery

Riešené územie spadá do klimatickej oblasti mierne teplej; okrsku mierne teplého, mierne vlhkého, pahorkatinového až vrchovinového.

Z klimaticko-geologického hľadiska sa jedná o typ horskej klímy s malou inverziou teplôt, vlhká až veľmi vlhká a subtyp mierne teplý.

Priemerná ročná teplota vzduchu je 8,5°C, priemerný ročný úhrn zrážok 675 mm, priemerný počet letných dní s max. teplotou $\geq 25^{\circ}\text{C}$ za rok 56, priemerná ročná relatívna vlhkosť je 79 %, priemerná ročná oblačnosť je 63 %.

Početnosť smerov vetra a bezvetria v % za rok

S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezvetrie
9,3	7	9,6	11,5	18,3	11,1	14,5	12,4	6,3

3. Ovzdušie

(Stav ovzdušia v obci ako aj navrhované opatrenia na jeho zlepšenie sú podrobne rozpísané v kapitole II.1).

4. Vodné pomery

Povrchové vody

Cez katastrálne územie obce Vyšná Voľa nepreteká žiadny vodohospodársky významný vodný tok, iba drobné vodné toky. (Vodné pomery na drobných vodných tokoch sú podrobnejšie rozpísané v kapitole I.2.1; navrhované opatrenia na zlepšenie vodných pomerov v kapitolách II.2.1 a II.2.3).

Podzemné vody

Zásobovanie obyvateľov pitnou vodou je u rodinných domov z vlastných studní. To predstavuje vysoké zdravotné riziko, pretože zabezpečenie nezávadnosti podzemnej vody v studniach je v zastavanom území z organizačného hľadiska prakticky nemožné. Riešením je výstavba verejného vodovodu. (Podrobnejšie túto problematiku popisuje kapitola I.2.2; navrhované riešenie je uvedené v kapitole II.2.2).

Minerálne vody

V riešenom území nie sú registrované minerálne ani liečivé pramene.

5. Pôdne pomery

Z pôdných typov sú na riešenom území zastúpené

Z hľadiska bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) sú tu prítomné tieto pôdy

Kód BPEJ	Bonitná skupina	Kód BPEJ	Bonitná skupina	Kód BPEJ	Bonitná skupina	Kód BPEJ	Bonitná skupina
0769232	5	0769432	7	0878465	8	0782672	9
0869242	6	0787432	7	0878463	8	0782673	9
0869342	6	0772433	7	0778562	8	0782873	9
0869542	7	0772233	7	0778462	8	0782683	9
0869435	7	0870433	7	0778262	8	0782883	9
0869432	7	0770413	7	0778463	8	0882682	9
0770443	7	0787212	7	0790462	8	0782782	9
0769442	7	0787413	7	0882682	9	0782682	9
0769532	7	0878462	8	0782682	9	0792673	9
0770533	7	0878462	8	0782972	9		
0770433	7	0878565	8	0782882	9		

Najkvalitnejšia, osobitne chránená poľnohospodárska pôda v katastri podľa kódu BPEJ (uvedená v prílohe č. 2 Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP) je pôda s kódom BPEJ/skupina 0769432/7, 0769442/7, 0769532/7, 0770413/7, 0770433/7, 0770443/7, 0770533/7, 0772233/7, 0787212/7, 0869432/7, 0869242/6 (v tabuľke zvýraznené hrubo).

Z investícií zameraných na zvýšenie úrodnosti poľnohospodárskej pôdy (PP) nie sú v katastri žiadne hydromelioračné zariadenia v správe š.p. Hydromeliorácie.

6. Flóra, fauna, biotopy, migračné koridory**6.1. Flóra***Fytogeografické členenie*

Riešené územie sa nachádza v oblasti západokarpatskej flóry, obvodu východobeskydskej flóry, okresu Východné Beskydy, podokres Nízke Beskydy.

Potenciálna prirodzená vegetácia (PPV)

PPV je vegetáciou, ktorá je schopná za určitých pomerne presne definovaných klimatických, pôdných a hydrogeologických pomerov sa vyvinúť do relatívnej pôvodnej formácie, keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu v k.ú. prezentujú dubovo-hrabové lesy a kvetnaté bukové a jedľové lesy. Z krovín sa tu vyskytujú mezofilné trnkové kroviny. Z krovinných vrbín sú tu zastúpené nížinné a podhorské vrbiny a kroviny vrby popolavej a podhorské vrbiny.

*Súčasná vegetácia**Lesné spoločenstva*

Sú zastúpené v žiaducej miere, druhové zastúpenie je v celku kvalitné. Všetky lesy v katastrálnom území Vyšná Voľa sú hospodárske lesy; ochranné ani lesy osobitného určenia sa tu nenachádzajú.

Nelesná drevinná vegetácia (NDV)

Nachádza sa pozdĺž drobných miestnych tokov, v úvalinách; je dobre zastúpená, a to buď vcelku alebo v segmentoch, na niektorých miestach v kontakte so zastavaným územím je zdegenerovaná. Druhové zastúpenie je priaznivé, zodpovedá PPV.

Lúčne spoločenstva

Nachádzajú sa na plochách trvalých trávnych porastov - intenzívne či extenzívne využívaných, a tiež na ostatných plochách v nivách miestnych drobných tokov.

Biotopy európskeho a národného významu

Prítomné sú lesné biotopy európskeho významu a travinno-bylinné biotopy európskeho významu.

- lesné biotopy európskeho významu:
 - Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy
- travinno-bylinné biotopy európskeho významu:
 - Nížinné a podhorské kosné lúky

Biotopy národného významu sa v katastri obce nenachádzajú.

6.2. Fauna

Živočíšne druhy zistené v území

Hlavnou zverou lesa je srnčia a diviacia zver. Z mäsožravých živočíchov sa tu vyskytuje líška obyčajná (*Vulpes vulpes*). Bohatú faunu majú hraničné oblasti listnatých lesov a kultúrnej stepi. Z menších stavovcov sú tu najmä zajac poľný, myš, krt, jazvec, jež obyčajný; z vtákov straka, vrana, či sojka obyčajná, zo spevavcov drozd čierny (*Turdus merula*), škvránok poľný, sýkorka, pinka obyčajná (*Fringilla coelebs*). Pri miestnych drobných vodných tokoch vidieť bociana bieleho. Z obojživelníkov je tu viacero druhov žiab, z plazov užovky. Bohato je tu zastúpená aj skupina hmyzu, predovšetkým vážky.

7. Krajina

7.1. Súčasná krajinná štruktúra

Súčasná štruktúra krajiny je výsledkom viacerých faktorov - geologickej stavby, morfológie a reliéfu, pôsobenia hydrologickej siete, odnosu a kumulácie, prispôsobivosti a adaptácie rastlín, živočíchov a biotopov, pôsobenia antropogénnych činiteľov a socioekonomických procesov prebiehajúcich v riešenom území.

V súčasnej krajinnej štruktúre riešeného územia (t.j. v katastrálnom území obce Vyšná Voľa) výrazne dominujú trvalé trávne porasty (44,34 %), výrazné zastúpené je tiež orná pôda (21,27 %), lesné pozemky (14,93 %) a ostatné plochy (13,80 %). Nasledujú zastavané plochy a nádvorcia (3,28 %), záhrady (1,70 %), vodné plochy (0,68 %).

Lesy (132,00 ha)

Zaberajú najmä juhovýchodnú a juhozápadnú časť katastra; enklávy lesa nie sú v susedstve zastavaného územia.

Trvalé trávne porasty (392,00 ha)

Nachádzajú sa v severovýchodnej, východnej, južnej a západnej časti katastra, kde sa striedajú s enklávami nelesnej drevinnej vegetácie.

Orná pôda (188,00 ha)

Je sústredená v severnej a južnej časti katastra mimo zastavané územie obce.

Chmelnice, vinice

V katastri obce Vyšná Voľa sa nenachádzajú.

Vodné plochy (6,00 ha)

Sú reprezentované drobným vodným tokom Černošina a jeho bezmennými prítokmi, drobný vodný tok na juhovýchodnom okraji katastra, Podlazský potok.

Záhrady (15,00 ha)

Sú situované predovšetkým v zastavanom území obce.

Zastavané plochy a nádvorcia (29,00 ha)

Sú situované v zastavanom území; zahŕňajú pozemky zastavané budovami, ale tiež komunikačné koridory.

Ostatné plochy (122,00 ha)

Zahŕňajú širokú škálu funkčného využitia - od plôch komunikácií, cez NDV, po plochy vyňaté na budúcu zástavbu.

(Výmery sú prevzaté z prehľadu ÚHDP vytvoreného cez katastrálny portál)

Ekologicky najhodnotnejšie segmenty z hľadiska krajinnej štruktúry, ktoré majú rozhodujúcu úlohu pri plnení ekostabilizačnej funkcie v riešenom území, sú tieto:

- lesy v juhovýchodnej a juhozápadnej časti katastra,
- nelesná drevinná vegetácia (NDV) alúvia drobného vodného toku Černošina a jeho bezmenných prítokov,
- trvalé trávne porasty (TTP) - lúky a pasienky priľahlého extravilánu obce, ale aj časti intravilánu.
- sady a záhrady (neohradené).

7.2. Ekologická stabilita

Pre stanovenie koeficientu ekologickej stability (KES) sú pre výpočet určujúce ekologický najhodnotnejšie prirodzené krajinné prvky - predovšetkým lesy, lúky, pasienky, vodné plochy, ktorým

priradujeme vysoké hodnoty koeficientu ekologickej významnosti. K ekologicky najmenej hodnotným prvkom krajinnej štruktúry patria antropogénne prvky s nepriaznivým vplyvom na krajinu: zastavané plochy (vrátane priemyselných i poľnohospodárskych areálov a komunikácií), tiež plochy intenzívne využívaného poľnohospodárskeho fondu - orná pôda.

$$KES = \frac{188,00 \times 0,77 + 15,00 \times 3,0 + 392,00 \times 4,0 + 132,00 \times 5,0 + 6,00 \times 4,0 + 29,00 \times 1,0 + 122,00 \times 0,5}{884,00} = 2,86$$

Koeficient ekologickej stability pre k.ú. Vyšné Voľa vyjadruje kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologických väzieb v katastrálnom území, nezahŕňa kvalitatívny rozmer prvkov súčasnej krajinnej štruktúry či znečistenie jednotlivých zložiek životného prostredia. Hodnota KES (KES = 2,86) prezrádza, že riešené územie má nízky stupeň ekologickej stability (najvyššia hodnota je 5,0).

Plochy a línie - zabezpečujúce a ovplyvňujúce ekologickú stabilitu katastrálneho územia obce Vyšná Voľa - vymedzené ako prvky ÚSES, sú opísané v nasledujúcej kapitole.

7.3. Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

ÚSES v riešenom území majú tvoriť tieto prvky:

A. Regionálne biocentrum RBc10 Lazy

Lesný komplex bučín, miestami podmáčaných na severovýchodnom okraji s trávnatými porastmi s rozptýlenou zeleňou.

B. GL10 Genofondová plocha Poliakovce

Lokalita je pozoruhodná výskytom ostrice hrebienkovej. Ide o lesný močiar a podmáčané svahy nad potokom.

C. Biotopy

- travinno-bylinné biotopy európskeho významu:
 - Nížinné a podhorské kosné lúky
- lesné biotopy európskeho významu:
 - Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy

D. Miestne biokoridory (MBk)

Uvedené prvky regionálneho významu dopĺňujeme o nižšie uvedené prvky miestneho systému ekologickej stability. Ich účelom je udržanie prípadne zvýšenia ekologickej stability riešeného územia, zabezpečenie jeho priechodnosti prepájaním ekosystémov jednotlivých lokalít ako aj prepojenie systému zelene obytného územia na krajinu.

MBk Černošina - tvorí ho hlavný drobný vodný tok riešeného územia s bezmennými prítokmi. Prvok prepojí oračínovo-lučno-lesnú krajinu s nadregionálnym hydrickým biokoridorom Topľa v k.ú. Porúbka.

MBk Podlazský potok - je tvorený telesom drobného vodného toku. Prvok prepojí oračínovo-lučno-lesnú krajinu prostredníctvom drobného vodného toku Černošina s nadregionálnym hydrickým biokoridorom Topľa v k.ú. Porúbka.

8. Územne chránené časti prírody

8.1. Chránené územia národného významu

V riešenom území sa nenachádzajú chránené územia národnej siete. Celý kataster obce je v prvom stupni územnej ochrany, kde sa uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny (v zmysle 2. časti platného zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny - OPaK).

8.2. Európska sústava chránených území - NATURA 2000

V katastrálnom území obce Vyšná Voľa sa nenachádzajú žiadne územia NATURA 2000.

9. Obyvateľstvo - demografické údaje

Z hľadiska vývoja počtu obyvateľov v dlhodobom období patrí Vyšná Voľa k sídlam so stagnujúcim počtom obyvateľov, čo dokumentuje aj tabuľka so stavom počtu obyvateľov pri posledných šiestich sčítaniach:

Rok	1970	1980	1991	2001	2011	2021
Počet obyvateľov	374	391	401	403	392	393

Podľa výsledkov posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 mala obec 393 trvale bývajúcich obyvateľov, z toho 189 žien a 204 mužov. Veková štruktúra bola nasledovná:

Ekonomická kategória	Veková skupina	Počet obyvateľov	v %
Predproduktívni	0 – 14	54	13,74
Produktívni	15 – 64	272	69,21
Poproduktívni	65 +	67	17,05

Index starnutia populácie:

$I = [\text{počet obyvateľov predproduktívnej populácie (0-14)} / \text{počet obyvateľov poproduktívnej populácie (65+)}] \times 100$

$I = [54 / 67] \times 100 = 80,60$

Hodnoty indexu: - nad 300 - veľmi progresívna populácia
 201 - 300 - progresívna populácia
 121 - 200 - stagnujúca populácia
 do 120 - regresívna populácia

Vekovú štruktúru v obci teda možno hodnotiť ako regresívnu. Zvýšenie počtu obyvateľov je možné dosiahnuť sčasti prirodzeným prírastkom, sčasti migráciou.

Demografické vyhliadky obce pre návrhové obdobie sú optimistické, hlavným dôvodom je trend decentralizácie osídlenia, podporujúci najmä rozvoj obcí priľahlých k väčším centráram osídlenia (Bardejov) s dobrým dopravným napojením.

Prognóza pre návrhové obdobie je nasledujúca:

Rok	2021	2023	2025	2030	2035	2040	2045
Počet obyvateľov	393	400 *	416	456	496	536	576

* údaj zo štatistického úradu

Podľa Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2021 bolo v obci Vyšná Voľa 209 ekonomicky aktívnych obyvateľov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo tvorilo 53,18 % obyv. z trvalé bývajúceho obyvateľstva.

Pre návrhový rok 2045 predpokladáme zvýšenie podielu produktívneho obyvateľstva na 54 %. Z toho vychádza potreba 311 pracovných príležitostí pri počte 576 obyvateľov.

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziska

V katastri obce Vyšná Voľa sa nachádza nehnuteľná národná kultúrna pamiatka (NNKP) zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF):

Mohylník - č. ÚZPF - 1864/1

Ďalšou významnou kultúrnou pamiatkou, ktorá nie je evidovaná v ÚZPF je neoklasicistický rímskokatolícky Kostol sv. Terézie z Ávily postavený v roku 1861 - 1869.

Krajský pamiatkový úrad Prešov eviduje v Evidencii archeologických lokalít v katastrálnom území Vyšná Voľa tieto archeologické lokality:

1. Historické jadro obce - územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku (najstaršia písomná zmienka k roku 1438).
2. SZ od intravilánu obce - Mohylník z neskorej doby kamennej - národná kultúrna pamiatka evidovaná v ÚZPF pod č. 1864/1.

Ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy

3. SZ od intravilánu obce v polohe Pod Kút - pravek

Krajský pamiatkový úrad Prešov v zmysle pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom, pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej, či inej hospodárskej činnosti, zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk, aj mimo území s evidovanými a predpokladanými archeologickými nálezmi v procese územného a stavebného konania.

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Nie sú zaznamenané.

12. Iné vplyvy

Žiadne iné vplyvy nie sú strategickým dokumentom vyvolané.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémom

Hlavné súčasne environmentálne problémy v riešenom území sú:

- Absencia verejného vodovodu
- Absencia verejnej splaškovej kanalizácie
- Neúplné zabezpečenie ochrany ľudí a majetku v zastavanom území pri miestnom drobnom vodnom toku Černošina vrátane jeho bezmenných prítokov pred záplavami pri Q_{100} ročnej veľkej vode.
- Absencia systému na triedenie resp. recykláciu odpadov, potreba vybudovania zberného dvora a vymedzenie plochy pre kompostovisko.
- Znížená dopravná bezpečnosť na ceste III/3500, chýbajúci chodník.

Všetky uvedené súčasné problémy sú v návrhu strategického dokumentu riešené.

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa ÚPD

1. Vplyvy na obyvateľstvo

Environmentálne vplyvy:

Návrh odstraňuje, resp. zmiernuje negatívne dôsledky urbanizácie na jednotlivé zložky ŽP.

Čistotu ovzdušia reguluje preferovaním vykurovania na baze plynu.

Čistotu pitnej vody v obci chráni návrhom výstavby verejného vodovodu s pripojením na verejný vodovod mesta Bardejov; nevylučuje sa ani pripojenie na vlastný zdroj, ak vykonaním prieskumu vodných zdrojov v k.ú. Vyšná Voľa sa preukáže kapacita zdroja min. 2,3 l/s a kvalita vody bude vyhovovať požiadavkám pre pitné účely podľa STN 75 7111 z hľadiska fyzikálno-chemického. Čistotu miestnych drobných vodných tokov ÚPN-O a hygienický štandard v urbanizovanom prostredí rieši návrhom výstavby verejnej splaškovej kanalizácie s výstavbou lokálnej ČOV na južnom okraji zastavaného územia.

Triedenie resp. recykláciu odpadov rieši vybudovaním zberného dvora a vymedzením plochy pre kompostovisko.

Ekonomické vplyvy:

Pre ekonomické aktivity je navrhovaná polyfunkčná zóna občianskeho vybavenia (výrobné a opravárenské služby nevhodné v obytnej zóne) a nezávadnej výroby na ploche hospodárskom dvore bývalého PD. ÚPN-O rieši v návrhovom období rozvoj bývania predovšetkým vo forme rodinných domov (RD). Bývanie v RD rozvíja predovšetkým v lokalitách Lazy a Školské sčasti vnútri súčasnej hranice zastavaného územia stanovenej k 1.1.1990 využitím nadmerných záhrad a mimo hranicu zastavaného územia; v lokalite Pod lazom mimo súčasnú hranicu intravilánu a taktiež zástavbou prelúk. Starší bytový fond sa má modernizovať, rešpektujúc susednú zástavbu, pri niektorých prestavbách je uvažovaná asanácia starého objektu RD a jeho náhrada úplne novým.

Predpokladaný vývoj bytového fondu a koeficientu obložnosti bytov (KOB) v nadväznosti na počet obyvateľov v návrhovom období:

Rok	2023	2025	2030	2035	2040	2045
Počet obyvateľov	400*	416	456	496	536	576
KOB	4,00	4,00	3,95	3,90	3,85	3,80
Počet bytov	100**	104	115	127	139	152
Prírastok bytov	-	4	11	12	12	13

* údaj zo štatistického úradu

** údaj z prieskumu v teréne k 31.12.2023

Sociálne vplyvy:

Riešenie obytnej zástavby s kompletnou technickou infraštruktúrou zabezpečí požadovaný obytný štandard. Pre zdravý životný štýl a sociálny kontakt je tiež posilnená sociálna infraštruktúra (občianska vybavenosť).

Územno-technické vplyvy:

Riešenie ÚPN-O rešpektuje trasy a zariadenia dopravnej a technickej vybavenosti vyššieho významu z ÚPD regiónu, rovnako ich ochranné pásma.

Návrh ÚPD zvyšuje kvalitu života obyvateľov obce, posilňuje ich fyzické i duševné zdravie. Vytvára predpoklady pre rozvoj všetkých základných funkcií - bývania, nezávadnej výroby, občianskej vybavenosti dopravnej infraštruktúry, kompletnej technickej vybavenosti (vodovod, kanalizácia, plynovod, elektrická energia, telekomunikácie).

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Návrh ÚPD nebude mať žiadny vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.

V k.ú. Vyšná Voľa sa chránené ložiskové územia (CHLÚ) ani dobývacie priestory (DP) vymedzené v zmysle platného zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) nenachádzajú.

Za plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu je potrebné považovať plochy ohrozené svahovými deformáciami (blokové polia, svahové prúdy, zosuvy). V k.ú. sa také aktívne územie nachádza na južnom okraji intravilánu po oboch stranách cesty III/3500; potenciálne svahové deformácie hrozia aj na juhovýchodnom okraji obce v kontakte so zastavaným územím.

Ohrozené územia ÚPN-O vyznačuje a vymedzuje ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa §12 ods.4 písm.o) Vyhlášky Min. ŽP SR č. 55/2001 Z.z. o ÚPD a ÚPP. Ide o nevýznamné lokality z hľadiska urbanizácie sídla.

ÚPN-O na pozemkoch aktívnych svahových deformáciách novú výstavbu nenavrhuje. Na pozemkoch svahových deformáciách potenciálnych nová výstavba je podmienená vykonaním geologického prieskumu.

3. Vplyvy na klimatické pomery

Návrh ÚPD nezmení výrazne klimatické pomery. Plošné zvýšenie spevnených plôch v súvislosti s návrhom novej výstavby je zo širšieho hľadiska zanedbateľné.

4. Vplyvy na ovzdušie

Návrh ÚPD nebude mať negatívny vplyv na kvalitu ovzdušia, množstvo emisií a imisií sa zasadne nezvýši. Hlavné zdroje znečistenia ovzdušia v minulosti - kotolne na tuhé palivo sú vyriešené zmenou - palivovej bazy na plyn.

Vykurovanie navrhovaných obytných skupín sa uvažuje zemným plynom.

5. Vplyvy na vodné pomery

Vodné toky a plochy

Čistota miestnych drobných vodných tokov sa nezhorší. Naopak, návrhom výstavby verejnej splaškovej kanalizácie s lokálnou ČOV má dôjsť k zvýšeniu kvality povrchových i podzemných vôd.

ÚPN-O navrhuje riešiť protipovodňové úpravy všetkých miestnych tokov v zastavanom území obce na prietok Q_{100} . A to aj Černošiny - hlavného recipientu v riešenom území, kde síce je zrealizovaná čiastočná úprava koryta, no nemá dostatočnú kapacitu na odvedenie Q_{100} ročnej veľkej vody. V prípade potreby riešiť protipovodňovú úpravu aj mimo zastavaného územia a to vodozádržnými opatreniami.

Pre výkon správy vodných tokov je nutné v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, ponechať voľný nezastavaný pobrežný pozemok (manipulačný pás) vo vzdialenosti min. 5 m od brehovej čiary od drobných vodných tokov.

ÚPN-O rešpektuje prirodzené záplavové územie drobného vodného toku Černošina, rešpektuje obmedzenia využitia územia v zmysle §20 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov a navrhovanú výstavbu umiestňuje mimo záplavové územie.

Na zadržanie povrchového odtoku v území je potrebné riešiť také opatrenia, aby odtok do recipientu po realizácii navrhovanej zástavby nebol zvýšený oproti pôvodnému stavu a aby nebola zhoršená kvalita vody (ust. §36 ods.13 zák. č.364/2004 Z.z. o vodách a pož. NV SR č. 269/2010).

Dažďové vody zo striech a príľahlých spevnených plôch objektov - predovšetkým rodinných domov je potrebné zadržať na vlastnom pozemku, ich akumuláciu využiť na úžitkové účely (napr. zavlažovanie, zachytávanie v nádržkách, jazierkach, prípadne voľným vsakovaním do zeme) a to na základe výstupov z hydrogeologického prieskumu a hydrotechnického výpočtu množstva dažďových vôd.

Všetky tieto kroky sú nasmerované k ochrane pred povodňami na jednej strane a k zamedzeniu vysušovania krajiny na druhej strane.

Vodné plochy sa v riešenom území neuvažujú.

Vodné zdroje

Návrh ÚPN-O rieši zásobovanie obce pitnou vodou z verejného vodovodu. Za najschodnejšie riešenie pokladá pripojenie na verejný vodovod mesta Bardejov na ul. Poštárka. Z bodu pripojenia je navrhované viesť prírodné vodovodné potrubie do navrhovaného vodojemu Vyšná Voľa o kapacite 120 m³ v lokalite Predné hradské s kótou dna 385,00 m n.m.

V prípade vykonania prieskumu vodných zdrojov v k. ú. Vyšná Voľa, ktorý preukáže dostatočnú kapacitu zdroja min. 2,3 l/s a kvalita vody bude vyhovovať požiadavkám pre pitné účely podľa STN 75 7111 z hľadiska fyzikálno-chemického, bude možné zásobovať obec vodou z vlastného vodného zdroja.

6. Vplyvy na pôdu

Pri vypracovaní návrhu ÚPN-O sa rešpektovali zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy (PP) pri jej nepoľnohospodárskom využití, tak ako sú stanovené zákonom č. 220/2004 Z.z. o ochrane PP, v znení neskorších predpisov. Podľa tohto zákona je možné PP použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. Osobitne je potrebné chrániť najkvalitnejšiu PP v k.ú. podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) uvedenú v prílohe č. 2 NV SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP.

Tou je pôda s kódom BPEJ/skupina 0769432/7, 0769442/7, 0769532/7, 0770413/7, 0770433/7, 0770443/7, 0770533/7, 0772233/7, 0787212/7, 0869432/7, 0869242/6.

V ÚPN-O je zdôvodnený návrh novej výstavby za hranicou zastavaného územia k 1.1.1990 a sú vyhodnotené zámery na poľnohospodárskej pôde v zmysle vyhlášky MP SR č. 508/2004 Z.z..

- Záber pôdy celkom: 10,7743 ha
- Záber poľnohospodárskej pôdy: 10,4643 ha
 - z toho: - v zastavanom území k 1.1.1990: 2,8896 ha
 - mimo zastavanom území k 1.1.1990: 7,5747 ha
- Záber osobitne chránenej PP (podľa prílohy č.2 NR SR č.58/2013 Z.z.): 6,7894 ha

Návrhom ÚPD nedôjde k narušeniu spôsobu využívania pôdy, jej kontaminácii či pôdnej erózii.

7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

7.1. Fauna

Výraznejšia zmena skladby živočíšnych druhov v riešenom území (kapitola II.6.2) sa nepredpokladá.

Miestne biokoridory sú vymedzené tak, aby bola zachovaná migrácia živočíchov, s ohľadom na existujúce bariéry (hlavnú bariéru predstavuje cesta III/3500).

7.2. Flóra

Prirodzená potenciálna vegetácia (PPV)

Prirodzenú potenciálnu vegetáciu v k.ú. Vyšná Voľa zastupujú dubovo-hrabové lesy a kvetnaté bukové a jedľové lesy. Je to krajina s veľmi slabým zastúpením stromov; krajina so stredným zastúpením krovín. Hlavnou lesnou drevinou je buk lesný, v menšom rozsahu borovica lesná. S krovín sú tu zastúpené mezofilné trnkové kroviny. Z krovinných vrbín sa vyskytujú nížinné a podhorské vrbiny a kroviny vŕby popolavej a podhorské vrbiny.

Porasty v hospodárskych lesoch sa majú obhospodarovvať podrastovým spôsobom, so 120-ročnou rubnou dobou (v čistých dubinách aj so 130-ročnou), s obnovnou dobou 30-40 rokov.

Nelesná drevinná vegetácia (NDV)

Riešené územie patrí do zemiakárskeho typu. Z tohto zatriedenia vyplýva nasledujúce druhové zloženie-vylučne domácich drevín, ktoré je nutné dodržiavať aj v intraviláne pri sadovníckych prácach.

Biotopy európskeho významu

Zásahom, ktoré by mohli poškodiť alebo zničiť travinno-bylinné biotopy a lesné biotopy európskeho významu (vyžadujú osobitný súhlas príslušného orgánu), sa návrh ÚPN-O úplne vyhýba.

8. Vplyvy na krajinu

Všetky navrhované prvky miestneho územného systému ekologickej stability (MÚSES) sú lokalizované tak, aby nedochádzalo k zmene súčasnej krajinnej štruktúry. Sú to lesné spoločenstva, ostatné plochy pozdĺž miestnych tokov, trvalé trávne porasty - lúky a pasienky podľa evidencie kultúr katastra nehnuteľností. Úpravu si bude vyžadovať Černošina tam, kde došlo k degradácii brehových porastov. Doplnenie vegetácie sa uvažuje prirodzenou sukcesiou s miernymi regulačnými zásahmi. Všetky navrhované plochy sú max. zosúladené so súčasným stavom v krajine, zohľadňujú okolnosti a možnosti realizácie (ekonomické, majetkové).

V následných stupňoch realizácie MÚSES je nutné vypracovať projektovú dokumentáciu odborníkom, t.j. sadovníkom - krajinárom, kde sa bude riešiť konkrétny spôsob a druhy zloženie výsadiieb. Všetky výsadby vo voľnej krajine a na verejných priestranstvách podliehajú podľa platného zákona o OPaK odsúhlaseniu zo strany orgánu štátnej ochrany prírody a krajiny. Silueta krajiny v riešenom území obce bude dotvorená, nie však dramaticky zmenená. V najväčšej miere k tomu dôjde v súvislosti s novými obytnými súbormi Lazy, Školské a Pod lazom. Uvažuje sa tu však zástavba samostatne stojacimi rodinnými domami, kde kontúry objektov zmierni či úplne zamaskuje súkromná zeleň (záhrady).

Doplnenie sprievodnou zeleňou sa uvažuje u degradovanej NDV pri Čerošine. Rovnako koridory miestnych ciest - podľa priestorových možností - sa doplnia líniovou zeleňou.

9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability (ÚSES)

9.1. Vplyv na chránené územia a ochranné pásma

V riešenom území sa nenachádzajú chránené územia národnej siete a nezasahujú doň ani ochranné pásma chránených území susedných obcí. Celý kataster obce je v prvom stupni územnej ochrany, kde sa majú uplatňovať ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny (v zmysle 2. časti platného zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny). Ani do budúcnosti sa tu neposilňuje územná ochrana v zmysle zákona OPaK.

V katastrálnom území obce Vyšná Voľa sa rovnako nenachádzajú ani žiadne územia NATURA 2000.

9.2. Vplyv na územný systém ekologickej stability

Strategický dokument rešpektuje nadradený systém - regionálny územný systém ekologickej stability (RÚSES), jeho významné prvky sú zakomponované do miestneho systému ekologickej stability (MÚSES). Ide o regionálny biokoridor RBc10 Lazy a GL10 Genofondová plocha Poliakovce. Návrh ÚPN-O nevytvára svojím riešením nové bariéry, ktoré by narušili existujúcu prirodzenú kostru (pozri kap. II.7.3.).

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziska

ÚPN-O tu navrhuje opatrenia, ktoré sú vyjadrené v regulatívoch jeho záväznej časti.

- Udržiavať národnú kultúrnu pamiatku (NKP) evidovanú Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky (ÚZPF SR), v registri nehnuteľných NKP:
 - Mohylník (evidovaný v ÚZPF SR pod č. 1864/1)
- Byť pripravený, že pri investičnej činnosti v riešenom území možno predpokladať archeologické nálezy v týchto lokalitách:
 - Historické jadro obce (územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku).
 - SZ od intravilánu obce - Mohylník z neskorej doby kamennej (národná kultúrna pamiatka).
 - SZ od intravilánu obce v polohe Pod Kút (územie s ojedinelými a bližšie nelokalizovanými nálezmi z praveku).

Z tohto dôvodu rešpektovať zákon o ochrane pamiatkového fondu č. 49/2002 a stavebný zákon; metodicky a odborne spolupracovať s kompetentným úradom štátnej správy (krajským pamiatkovým úradom).

- Pri akejkoľvek stavebnej činnosti na ploche NKP je nutné dodržať ustanovenia §32 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

Podmienky ochrany archeologických nálezísk pri akejkoľvek stavebnej či inej hospodárskej činnosti zabezpečuje v zmysle pamiatkového zákona Krajský pamiatkový úrad (KPU) Prešov v spolupráci s príslušným stavebným úradom v územnom a stavebnom konaní.

Perspektívnou úlohou je vytypovať ďalšie objekty s architektonickými, historickými a kultúrnymi hodnotami - ako pamätihodnosti obce (v odbornej a metodologickej spolupráci s KPÚ Prešov).

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Paleontologické náleziská, ktoré by mohli byť schválením strategického dokumentu dotknuté sa v riešenom území nenachádzajú.

12. Iné vplyvy

Žiadne iné vplyvy nie sú strategickým dokumentom vyvolané.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými predpismi

Dokumentácia ÚPN-O obce Vyšná Voľa je vypracovaná v súlade s §2 ods.1 písm.g) zákona č. 50/1976 Zb. v platnom znení (stavebný zákon), ktorý stanovuje, že územné plánovanie „určuje zásady využívania prírodných zdrojov, podmienok územia a celého životného prostredia, aby sa činnosťami v ňom neprekročilo únosné zaťaženie územia, aby sa vytvárala a udržiavala ekologická stabilita krajiny“.

Navrhované funkčné plochy a zariadenia ÚPN-O budú mať určitý vplyv na životné prostredie, avšak nie je predpoklad ich významného negatívneho vplyvu na životné prostredie obce a jej širšie okolie. Regulácia následných činností a stavieb realizovaných v budúcnosti podľa návrhu ÚPN-O má viesť k minimalizácii vplyvov na životné prostredie, preto musí byť zabezpečená dodržaním ustanovení súvisiacich právnych predpisov týkajúcich sa ochrany a tvorby životného prostredia:

Komplexná ochrana životného prostredia

- Zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov (zákon EIA/SEA)

Ochrana zdravia

- Zákon č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č.131/2010 Z.z. o pohrebníctve
- Zákon č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami
- Zákon č.251/2012 Z.z. o energetike v platnom znení (časť o OP a BP)
- Nariadenie vlády SR č.339/2006 Z.z. ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií
- Vyhláška MZ SR č.528/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia

Ochrana ovzdušia

- Zákon č.137/2010 Z.z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŽP SR č.31/2006 Z.z. ktorou sa ustanovujú národné emisné stropy a celkové množstvo kvót znečisťujúcich látok
- Vyhláška MŽP SR č.314/2010 Z.z. a č.356/2010 Z.z. ktorými sa ustanovuje obsah programu znižovania emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a obsah údajov a spôsob informovania verejnosti

Ochrana vôd

- Zákon č.364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov (vodný zákon)
- Vyhláška MŽP SR č.684/2006 Z.z. o technických požiadavkách na návrh vodovodov a kanalizácií v projektových dokumentáciách
- Nariadenie vlády č.269/2010 Z.z. kde sa ustanovujú požiadavky na zabezpečenie zachytávania plávajúcich látok

Ochrana poľnohospodárskeho fondu

- Zákon č.220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskor. predpisov
- Vyhláška MP SR č.508/2004 Z.z. ktorou sa vykonáva §27 zákona č.220/2004
- Nariadenie vlády SR č.58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP

Odpadové hospodárstvo

- Zákon č.79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Ochrana prírody a krajiny

- Zákon č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení
- Zákon č.139/2002 Z.z. o rybárstve v platnom znení
- Zákon č.15/2005 Z.z. o ochrane voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín
- Zákon č.274/2009 Z.z. o poľovníctve
- Vyhláška MŽP SR č.24/2003 Z.z. kt. sa vykonáva zákon č.543/2002 Z.z. v znení neskor. predpisov
- Vyhláška MŽP SR č.110/2005 Z.z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č.15/2005

Pamiatková starostlivosť

- Zákon č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších zmien a doplnkov (pamiatkový zákon)

Banská a geologická činnosť

- Zákon č.5469/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon)

Dopravná a technická infraštruktúra

- Zákon č.135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon)
- Zákon č.143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon)
- Vyhláška č.35/1984 Zb. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia cestného zákona

Požiadavky všetkých uvedených legislatívnych predpisov, ako aj príslušných STN sú v riešení strategického dokumentu „Návrhu ÚPN-O Vyšná Voľa“ plne rešpektované.

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie

Opatrenia zamerané na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na ŽP sú uvedené v záväznej časti územného plánu obce a dotýkajú sa komplexne všetkých oblastí resp. činnosti v riešenom území:

- Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia a jeho funkčného využitia
- Prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky využitia jednotlivých plôch
- Zásady a regulatívy umiestnenia dopravného a technického vybavenia
- Zásady ochrany prírody, kultúrneho dedičstva, využitia prírodných zdrojov
- Zásady starostlivosti o životné prostredie
- Vymedzenie zastavaného územia obce
- Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území
- Zoznam verejnoprospešných stavieb, vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby
- Vymedzenie časti územia obce, ktoré je potrebné riešiť v stupni zóna

Vychádzajúc z definovania hlavných súčasných environmentálnych problémov v riešenom území, uvedených v kapitole II.13 tejto Správy, sú jednotlivé aspekty riešené nasledovne:

- Absencia verejného vodovodu je riešená pripojením na verejný vodovod mesta Bardejov na ul. Poštárka. Z bodu pripojenia je navrhované viesť prírodné vodovodné potrubie do navrhovaného vodojemu Vyšná Voľa o kapacite 120 m³ v lokalite Predné hradské s kótou dna 385,00 m n.m. V prípade vykonania prieskumu vodných zdrojov v k. ú. Vyšná Voľa, ktorý preukáže dostatočnú kapacitu zdroja min. 2,3 l/s a kvalita vody bude vyhovovať požiadavkám pre pitné účely podľa STN 75 7111 z hľadiska fyzikálno-chemického, bude možné zásobovať obec vodou z vlastného vodného zdroja.
- Absencia verejnej splaškovej kanalizácie sa odstraňuje jej návrhom s vlastnou ČOV - s komplexne uzavretou (zakrytou) technológiou s čistením odvádzaného vzduchu o kapacite 656 ekvivalentných obyvateľov.
- Neúplné zabezpečenie ochrany ľudí a majetku v intraviláne pri miestnom drobnom vodnom toku Černošina a jeho bezmenných prítokov pred záplavami pri Q₁₀₀ ročnej veľkej vody sa rieši návrhom protipovodňovej úpravy všetkých tokov v zastavanom území na kapacitu Q₁₀₀. V prípade potreby riešiť protipovodňovú úpravu aj mimo zastavaného územia a to vodozádržnými opatreniami.
- Absencia systému na triedenie resp. recykláciu odpadov, sa rieši návrhom zberného dvora a vymedzením plochy pre kompostovisko.
- Znížená dopravná bezpečnosť na ceste III/3500 je riešená návrhom rozšírenia cesty a výstavby jednostranného chodníka pozdĺž tejto cesty.

Všetky známe súčasné problémy sú v návrhu strategického dokumentu riešené, negatívne vplyvy na ŽP a zdravie eliminované či minimalizované.

V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Kritérium pre hodnotenie navrhovanej územnoplánovacej dokumentácie (ÚPD) sú všeobecné vplyvy na životné prostredie v riešenom území:

- vplyvy na obyvateľstvo, predovšetkým na jeho zdravie
- vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia (ovzdušie, voda, pôda)
- vplyvy na prírodu, chránenú prírodu a ekologickú stabilitu
- vplyvy na krajinu a jej historickú štruktúru

Posudzované sú:

- environmentálne dôsledky
- sociálno-ekonomické dôsledky
- územno-technické dopady
- širšie územné vplyvy a potreby regiónu

2. Porovnanie variantov

Schválené zadanie pre územný plán obce nevyžaduje koncept ÚPN-O, ktorý sa spracúva vo variantoch. (Podľa §21 ods.2 stavebného zákona koncept ÚPN-O netreba spracovať, ak rieši územie s menej ako 2000 obyvateľmi. Podľa §21 ods.10 stavebného zákona sa koncept ÚPN-O vo variantoch spracuje pre obec s menej ako 2000 obyvateľmi vtedy, ak zo zák. č. 24/2006 vyplynú povinnosti posúdiť vplyv na ŽP - napr. sa predpokladá v riešenom území ÚPN-O umiestniť funkčné plochy pre činnosti podliehajúce posudzovaniu ich vplyvu na ŽP podľa prílohy č.8 tohto zákona. Nateraz takýto zámer nie je).

Navrhované nevariantné riešenie ÚPN-O je pri daných okolnostiach považované za optimálne a je porovnávané s nulovým variantom (t.j. stavom, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaný strategický dokument neprijal). Z posudzovaných oblastí životného prostredia a zdravia obyvateľov návrhom strategického dokumentu nedôjde k výraznému zhoršeniu oproti existujúcemu stavu (výnimku tvorí vplyv na pôdu vzhľadom k záberu poľnohospodárskej pôdy), naopak v mnohých oblastiach dôjde k zlepšeniu.

Celkovo možno konštatovať, že návrhom ÚPD nedôjde k takým vplyvom, ktoré by významne (v negatívnom slova zmysle) zasiahli do riešeného územia.

Pozitívny vplyv možno očakávať:

- na obyvateľstvo
- na vodné pomery
- na zapojenie kultúrnych a historických pamiatok, resp. archeologických nálezísk

Neutrálny vplyv sa predpokladá:

- na horninové prostredie
- na klimatické pomery
- na ovzdušie
- na pôdu (s výnimkou poľnohospodárskej pôdy, kde v dôsledku jej záberu dôjde k zhoršeniu oproti súčasnému stavu)
- na faunu, flóru a ich biotopy
- na krajinu
- na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability (ÚSES)

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie (ÚPD) na životné prostredie (ŽP) a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia

Metódy hodnotenia vplyvov ÚPD na ŽP sa opiera o postup, ktorý predpisuje jednak stavebný zákon a vyhláška č. 55/2001 Z.z. o ÚPP a ÚPD, jednak ako EIA/SEA. Ide o spracovanie údajov resp. zámerov (získaných v rámci prípravných prác, tiež prieskumami a rozbormi k ÚPN-O a pri prerokovaní zadania pre ÚPN-O) a ich priemet do optimálneho návrhu strategického dokumentu v

symbióze s parametrami požadovanými platnými predpismi (zákonmi, vyhláškami, nariadeniami vlády, STN, metodickými usmerneniami); teda o metódu analýzy a syntézy.

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie sa vychádzalo zo známych publikovaných informácií o území, vrátane environmentálnych dokumentácií súvisiacich s problematikou obce, z nadradenej ÚPD (Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - ÚPN PSK), z vlastných poznatkov posudzovateľa o území, konzultácií s odborníkmi z jednotlivých oblastí a zo skúseností s obdobnými dokumentáciami.

VII. Nedostatky a neurčitost' v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracovaní správy o hodnotení

Nedostatky pri vypracovaní správy nie sú známe; v dokumentácii sa použili všetky dostupné údaje a merania, charakterizujúce stav životného prostredia v riešenom území - ovzdušia, povrchových vôd, podzemných vôd, pôdy, hluku a vibrácií. Neurčitosti môžu vyplývať z faktu, že posudzovanie vplyvov strategického dokumentu (ÚPN-O) na životné prostredie je predprojektovou etapou, kde ešte nie je možné určiť konkrétne spôsoby, metódy a technológie realizácie činnosti a stavieb v rámci navrhovaných funkčných plôch. Platí to predovšetkým pre polyfunkčnú plochu (plocha občianskeho vybavenia - výrobné a opravárenské služby/nezávadná výroba).

V riešenom území sa nepredpokladá umiestnenie činnosti podliehajúcich posudzovaniu ich vplyvu na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z.

VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie

Návrh ÚPN-O Vyšná Voľa je vypracovaný v súlade s nadradenými koncepciami starostlivosti o životné prostredie, ako aj s nadradenou ÚPD - Územným plánom Prešovského samosprávneho kraja. Rieši komplexne návrh priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, rešpektuje prírodné i územno-technické danosti - národnú kultúrnu pamiatku, územný systém ekologickej stability, predpokladané archeologické náleziská, a ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy.

Návrh strategického dokumentu nepredpokladá významný negatívny vplyv na životné prostredie v riešenom území. Chránené územia prírody NATURA 2000 ani národnej siete sa tu nenachádzajú a teda nemôžu byť zasiahnuté či negatívne ovplyvnené.

Priaznivý stav travinno-bylinných biotopov a lesných biotopov európskeho významu zostane zachovaný.

IX. Zoznam riešiteľov, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)

Ing. arch. Michal Legdan

(Použité boli tiež výsledky riešiteľov RÚSES (Esprit, s.r.o., Banská Štiavnica, 2019).

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii navrhovateľa a ktoré boli podkladom pre vypracovanie správy o hodnotení

- podklady použité pre spracovanie návrhu ÚPN-O Vyšná Voľa, uvedené v jeho textovej časti - Sprievodná správa v kap. A.1
- www.enviroportal.sk /EIA, SEA

**XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpísom oprávneného zástupcu
navrhovateľa**

Ing. Ján Evin, starosta obce